

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
Σύγχρονες Δημοσιογραφικές Σπουδές

Διπλωματική Εργασία

Πλατφόρμες Τεχνητής Νοημοσύνης και δημοσιογραφία.

Η περίπτωση της Ελλάδας.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Γεωργία Γιολτζίδου

Πάτρα, Ιανουάριος 2025

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίας στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων

Πλατφόρμες Τεχνητής Νοημοσύνης και δημοσιογραφία.

Η περίπτωση της Ελλάδας.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Γεωργία Γιολτζίδου

μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

Πάτρα, Ιανουάριος 2025

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της εργασίας μου θα ήθελα να ευχαριστήσω, θερμά, την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κα. Γεωργία Γιολτζίδου, για την πολύτιμη βοήθεια, την επιστημονική καθοδήγησή της και την αρμονική συνεργασία, κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας. Ειδικές ευχαριστίες και σε όλους τους συμμετέχοντες που με βοήθησαν στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Χωρίς τη συνεισφορά τους η έρευνα δε θα ήταν εφικτή. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη σύζυγό μου, Δήμητρα, για την υπομονή και την ανιδιοτελή στήριξη που μου προσέφερε σε όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να συλλέξει και να παρουσιάσει δεδομένα, αναφορικά με τη χρήση πλατφορμών Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στη δημοσιογραφία, με έμφαση στην περίπτωση της Ελλάδας.

Η έρευνα καταδεικνύει ότι η TN μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο ενίσχυσης της δημοσιογραφικής διαδικασίας, ιδιαίτερα, στον τομέα της ανάλυσης δεδομένων και της παραγωγικότητας. Ωστόσο, η περιορισμένη εκπαίδευση, οι δεοντολογικές ανησυχίες και οι οικονομικοί περιορισμοί εμποδίζουν την ευρύτερη αποδοχή και υιοθέτησή της. Η ανθρώπινη δημιουργικότητα και κρίση εξακολουθούν να θεωρούνται αναντικατάστατες ενώ οι επενδύσεις σε εκπαίδευση και τεχνολογικές υποδομές κρίνονται απαραίτητες για την ενίσχυση της χρήσης της TN στη δημοσιογραφία στην Ελλάδα.

Για την εκπλήρωση και κατανόηση των παραπάνω στόχων η παρούσα εργασία απαντά στο παρακάτω, κύριο ερώτημα έρευνας:

Μπορούν τα εργαλεία TN να αντικαταστήσουν, στην παρούσα φάση, τους δημοσιογράφους;

Από το βασικό ερώτημα, προκύπτουν τα εξής, επιμέρους ερωτήματα:

- Πόσο ενημερωμένοι και εξοικειωμένοι είναι οι Έλληνες δημοσιογράφοι με πλατφόρμες TN στις εργασίες τους;
- Πόσο συχνά χρησιμοποιούνται πλατφόρμες TN από τους Έλληνες δημοσιογράφους;
- Σε ποιά στάδια της δημοσιογραφικής διαδικασίας χρησιμοποιείται TN;
- Ποιές είναι οι βασικές πλατφόρμες TN που χρησιμοποιούνται από τους Έλληνες δημοσιογράφους;
- Ποιά είναι η στάση των εγχώριων ΜΜΕ για την εισαγωγή της TN στη δημοσιογραφία και ποιά είναι η επίδραση που έχει στα ελληνικά μέσα;
- Ποιοί είναι οι κίνδυνοι και ποιές οι προκλήσεις από τη χρήση της TN στη δημοσιογραφία;

- Πόσο θα επηρεάσει το μέλλον της ελληνικής δημοσιογραφίας η TN;

Έχοντας ως εφελτήριο τα προαναφερθέντα ερωτήματα, η κεντρική, ερευνητική υπόθεση της μελέτης είναι:

Υπόθεση 1: Οι πλατφόρμες TN θα αντικαταστήσουν το ανθρώπινο δυναμικό στα ελληνικά MME. Τα ελληνικά MME έχουν ξεκινήσει την αυτοματοποίηση εργασιών τους με πλατφόρμες TN, είναι πιθανό να υπάρχει μείωση στο ανθρώπινο δυναμικό και η δοκιμή τους σε εργασίες δημοσιογράφων.

Οι επιμέρους υποθέσεις διαμορφώνονται ως εξής:

Υπόθεση 2: Θα υπάρχει πρόβλημα αξιοπιστίας με τα αποτελέσματα που προκύπτουν από πλατφόρμες TN. Η ευκολία στη χρήση και η ταχύτητα παραγωγής αποτελεσμάτων από τις πλατφόρμες της TN χωρίς να μπορεί κάποιος, εύκολα, να εντοπίσει εάν κάποια εργασία έχει γίνει από TN, θα επιφέρει πληθώρα πληροφοριών, οι οποίες δεν είναι σίγουρο ότι θα προκύπτουν ή θα καταλήγουν σε αξιόπιστα στοιχεία.

Υπόθεση 3: Τα ελληνικά MME θα επενδύσουν σε τεχνολογίες TN. Αντιλαμβάνοντας τις δυνατότητες της TN, τα ελληνικά MME θα καταφύγουν σε επενδύσεις για υιοθέτηση πλατφορμών TN για αύξηση παραγωγικότητας και μείωση λειτουργικού κόστους.

Για τη συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε ποσοτική έρευνα, σε δείγμα 113 δημοσιογράφων, από 7 ενώσεις συντακτών και από διάφορα MME (δημοσιογραφικοί οργανισμοί, ενημερωτικές ιστοσελίδες και ραδιοφωνικοί σταθμοί), με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου πολλαπλής επιλογής.

Από τη συλλογή των δεδομένων διαπιστώθηκε ότι οι συμμετέχοντες διαθέτουν υψηλό, μορφωτικό επίπεδο και εργάζονται σε διάφορα μέσα, με κυρίαρχα την εφημερίδα και το ραδιόφωνο. Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων δεν έχει λάβει σχετική εκπαίδευση για την TN και δεν είναι ενήμεροι για το πρόσφατο, ρυθμιστικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την TN. Οι συμμετέχοντες έχουν χρησιμοποιήσει πλατφόρμες TN, όπως το ChatGPT, το Microsoft Copilot και το Google Gemini για διάφορες εργασίες. Πιστεύουν ότι ο ανθρώπινος παράγοντας στη δημοσιογραφία δε μπορεί να αντικατασταθεί, εύκολα, από την TN αλλά εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για μείωση των ευκαιριών και των θέσεων εργασίας. Η

αξιοπιστία των πλατφορμών TN τέθηκε εν αμφιβόλω αλλά θεωρούν ότι η χρήση τους μπορεί να βοηθήσει σε συγκεκριμένες εργασίες, όπως στη βελτίωση της ανάλυσης δεδομένων και στην αύξηση της παραγωγικότητάς τους.

Συμπερασματικά, από τις αποκρίσεις των συμμετεχόντων, θεωρείται ότι η TN δε θα επηρεάσει, στο μέλλον, την ελληνική δημοσιογραφία, στο βαθμό που αναμένεται στα διεθνή μέσα καθώς δεν είναι πεπεισμένοι ότι θα γίνουν οι αναγκαίες επενδύσεις σε τεχνολογίες TN.

Λέξεις – Κλειδιά

Δημοσιογραφία, Τεχνητή Νοημοσύνη (TN), πλατφόρμες TN, ChatGPT, διεθνή μέσα, ελληνικά μέσα

Abstract

The aim of this thesis is to collect and present data, regarding the use of Artificial Intelligence (AI) platforms in journalism, emphasizing on the case of Greece.

The research demonstrates that AI can serve as a tool to enhance the journalistic process, particularly, in the area of data analysis and productivity. However, limited training, ethical concerns and financial constraints prevent its wider acceptance and adoption. Human creativity and judgment are still considered irreplaceable while investment in training and technological infrastructure is deemed necessary to enhance the use of AI in journalism in Greece.

In order to fulfill and understand the above objectives, this paper answers the following, main research question:

Can AI tools replace, at this stage, journalists?

From the main question, the following sub-questions arise:

- How informed and familiar are Greek journalists with AI platforms in their work?
- How often do Greek journalists use AI platforms?
- At which stages of the journalistic process is AI used?
- What are the main AI platforms used by Greek journalists?
- What is the attitude of domestic media towards the introduction of AI in journalism and what is its impact on Greek media?
- What are the risks and challenges of using AI in journalism?
- How much will AI affect the future of Greek journalism?

Having as a starting point the aforementioned questions, the central, research hypothesis of the study is:

Hypothesis 1: AI platforms will replace human resources in Greek media organizations. Greek media organizations have begun automating their operations, using AI platforms. This could potentially lead to a reduction in human resources and the testing of AI in journalistic tasks.

The sub-hypotheses are formulated as follows:

Hypothesis 2: There will be an issue of reliability with the results, produced by AI platforms. The ease of use and speed of producing results through AI platforms, combined with the difficulty in identifying whether a task has been performed by AI, will lead to an abundance of information. However, it is uncertain whether this information will be derived from or result in reliable data.

Hypothesis 3: Greek media organizations will invest in AI technologies. Recognizing the potential of AI, Greek media organizations will likely invest in adopting AI platforms to increase productivity and reduce operational costs.

To collect the data, a quantitative survey was conducted with a sample of 113 journalists from 7 journalist unions and various media outlets (news organizations, news websites, and radio stations), using a structured multiple-choice questionnaire.

The data collection revealed that the participants have a high educational level and work across various media, predominantly, newspapers and radio. The vast majority of participants have not received training related to AI and are unaware of the recent EU regulatory framework on AI. Participants have used AI platforms, such as ChatGPT, Microsoft Copilot, and Google Gemini, for various tasks. They believe that the human factor in journalism cannot be, easily, replaced by AI but they expressed concerns about reduced opportunities and job losses. The reliability of AI platforms was questioned but participants acknowledged that these platforms could assist with specific tasks, such as improving data analysis and increasing productivity.

In conclusion, based on the participants' responses, it is considered that AI will not significantly impact Greek journalism, in the future, to the extent expected in international media, as they are not convinced that the necessary investments in AI technologies will be made.

Keywords

Journalism, Artificial Intelligence (AI), AI platforms, ChatGPT, international media, Greek media

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ελληνικές

Βασιλόπουλος, Β. (8 Δεκεμβρίου 2023). *Ηθική από τον σχεδιασμό – Προκλήσεις και ευκαιρίες*. Ομιλία στην ημερίδα της ΠΟΕΣΥ με θέμα «Τεχνητή Νοημοσύνη, ΜΜΕ και Δημοσιογραφία: προκλήσεις και προοπτικές», Αθήνα

Βέγλης, Α. (1999). *Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής & επικοινωνιών*. Εκδόσεις Τζιόλη

Βέγλης, Α. (6 Φεβρουαρίου 2011). Η δημοσιογραφία στην εποχή των νέων μέσων και των εργαλείων (Web 2.0). *Ο κόσμος ΤΗΣ ΕΠΙ-ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ*. Ανακτήθηκε από <http://mme-communication.blogspot.gr/2011/02/web-20.html>

Βέγλης, Α. (2014). Ο κόσμος της επικοινωνίας. *Η δημοσιογραφία στην εποχή των νέων μέσων και των εργαλείων Web 2.0* Ανακτήθηκε από <http://mme-communication.blogspot.gr/2011/02/web-20.htm>

Βώβου, Ι. (2009). Σημειώσεις μαθήματος. *Εισαγωγή στη Κοινωνιολογία των Μέσων*. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο

Diakopoulos, N. (2019). *Automating the news: How algorithms are rewriting the media*. Cambridge, MA: Harvard University Press

Diakopoulos, N. (2019). *The use of AI in data journalism: what are the ethical implications*. <https://sciencemediahub.eu/2019/10/08/the-use-of-ai-in-data-journalism-what-are-the-ethical-implications/>

D Newsroom. (8 Μαΐου 2023). Το Dnews πρωτοπορεί: Ακόμα ένα δελτίο στον «αέρα» με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης. *Dnews*. Ανακτήθηκε από <https://www.dnews.gr/eidhseis/ellada/428264/to-dnews-protoporei-akoma-ena-deltio-ston-aera-me-ti-voitheia-tis-texnitis-noimosynis>

ΕΕ: Σε ισχύ από σήμερα ο πρώτος νόμος για τη ρύθμιση της τεχνητής νοημοσύνης - Ποιες αλλαγές φέρνει. (1 Αυγούστου 2024). Ανακτήθηκε από <https://www.protothema.gr/economy/article/1525920/ee-se-ishu-apo-simera-o-protos-nomos-gia-ti-ruthmisi-tis-tehnitis-noimosynis-poes-allages-fernei/>

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία;: επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Κριτική

Ζαφειρόπουλος, Κ. (11 Δεκεμβρίου 2023). Πόσο απειλεί τους δημοσιογράφους η Τεχνητή Νοημοσύνη;. *efsyn*. Ανακτήθηκε από https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/414802_poso-apeilei-toys-dimosiografoys-i-tehniti-noimosyni

Η εποχή της ρομποτικής δημοσιογραφίας είναι εδώ. (6 Φεβρουαρίου 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.fortunegreece.com/article/i-epochi-tis-rompotikis-dimosiografias-ine-edo/>

in. (5 Μαΐου 2023). «Ερμής» ο πρώτος εικονικός παρουσιαστής με τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα. *in*. Ανακτήθηκε από <https://www.in.gr/2023/05/05/go-fun/tv/ermis-o-protos-eikonikos-parousiastis-texniti-noimosyni-stin-ellada/>

Ιωάννου, Γ. (2024). Pharos: Αυτό είναι το ελληνικό εργοστάσιο τεχνητής νοημοσύνης - Πώς θα λειτουργεί και ποιος ο σκοπός του. *Ελεύθερος Τύπος*. Ανακτήθηκε από

<https://eleftherostypos.gr/tech/pharos-afto-einai-to-elliniko-ergostasio-technitis-noimosynis-pos-tha-leitourgei-kai-pois-o-skopos-tou>

Καζάζη, Μ. (1995). *Ανθρώπινες σχέσεις και επικοινωνία*. Αθήνα: Έλλην

Καλαμαρά, Λ. (29 Ιουλίου 2024). Τεχνητή νοημοσύνη και δημοσιογραφία: απειλή ή πρόοδος. *Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ*. Ανακτήθηκε από <https://www.naftemporiki.gr/techscience/1727013/techniti-noimosyni-kai-dimosiografia-apeili-i-proodos/>

Καλλιώρα, Ε. (14 Ιουνίου 2024). Προκλήσεις και απειλές της τεχνητής νοημοσύνης στη δημοσιογραφία. *Media Analysis*. Ανακτήθηκε από <https://medianalysis.net/2024/06/14/prokliseis-kai-apeiles-tis-texnitis-noimosinis-sti-dimosiografia/>

Κανέλλος, Θ. (4 Απριλίου 2023). Τεχνητή νοημοσύνη: Τι είναι, πώς χρησιμοποιείται και γιατί αλλάζει την ζωή μας. *enikos.gr*. Ανακτήθηκε από Τεχνητή νοημοσύνη: Τι είναι, πώς χρησιμοποιείται και γιατί αλλάζει την ζωή μας

Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024. Ανακτήθηκε από https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=OJ:L_202401689

Καστανάκης, Κ. (28 Μαΐου 2022). Πώς το διαδίκτυο επηρεάζει τη δημοσιογραφία. *Η ΡΟΔΙΑΚΗ*. Ανακτήθηκε από <https://www.rodiki.gr/article/477250/pws-to-diadiktyo-ephreazei-th-dhmosiografia>

Κική, Κ. (Οκτώβριος 2022). Δημοσιογραφία δεδομένων-Η σύγκλιση της δημοσιογραφίας με τη στατιστική και άλλες θετικές επιστήμες. *ΟΠΑ NEWS*

- Kotenidis, E., & Veglis, A. (2021). Algorithmic journalism - Current applications and future perspectives. *Journalism and Media*, 2(2), 244-257
- Κυριαζή, Ν. (2012). *Η Κοινωνιολογική Έρευνα: Κριτική Επισκόπηση των Μεθόδων και των Τεχνικών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Λαζακίδου, Α. (2008). Κοινωνικά Δίκτυα. Στο *Σύγχρονες τεχνολογίες και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών*. Δίσιγμα, Σπάρτη, 2008
- Μάνιου, Θ. & Παπαδοπούλου, Λ. (2018). Εμπιστοσύνη στα παραδοσιακά και νέα μέσα: Οι τάσεις της κοινής γνώμης στην Ελλάδα της κρίσης. Πρακτικά, 6ο Τακτικό Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας, σελ. 365-377
- Μαρίνου, Χ. (11 Ιανουαρίου 2024). Ο ρόλος της Τεχνητής Νοημοσύνης στην αίθουσα σύνταξης. *iMedD: Lab*. Ανακτήθηκε από <https://lab.imedd.org/o-rolos-tis-technitis-noimosynis-stin-aithousa-syntaxis/>
- Μάτσου, Κ. (χ.χ.). Οι εφημερίδες του Τρωικού πολέμου και του Μεγάλου Αλεξάνδρου! Οι εφημερίδες έπαιρναν το όνομα του εκάστοτε βασιλιά και κατέγραφαν όλες τις σημαντικές ειδήσεις. *MHXANH TOY XPONOY*. Ανακτήθηκε από <https://www.mixanitouxronou.gr/oi-efimerides-tou-troikou-polemou-ke-tou-megalou-alexandrou-i-efimerides-epernan-to-onoma-tou-ekastote-vasilia-ke-kategrafan-oles-tis-simantikes-idisis/>
- Newsroom. (28 Μαΐου 2024). Έρευνα: «Εργασιακό Περιβάλλον και Τεχνητή Νοημοσύνη: Ευκαιρία ή Απειλή;». *CNN Greece*. Ανακτήθηκε από <https://www.cnn.gr/tech/story/421662/erevna-ergasiako-perivallon-kai-texniti-noimosyni-efkairia-i-apeiili>

Νόμος 4961/2022 - ΦΕΚ 146/Α/27-7-2022. (2022). Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις. Διαθέσιμο στο: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-demosia-dioikese/nomos-4961-2022-phek-146a-27-7-2022.html>

Νταρζάνου, Α. (17 Απριλίου 2024). Έρευνα του Reuters Institute / MME και Τεχνητή Νοημοσύνη. *Η ΑΥΓΗ*. Ανακτήθηκε από https://www.avgi.gr/koinonia/482637_mme-kai-tehniti-noimosyni

Ντουντούμη, Κ. (2024). Αυτό είναι το εργαλείο ΑΙ που μπαίνει στα σχολεία. *Dnews*. Ανακτήθηκε από <https://www.dnews.gr/eidhseis/paideia/497671/afto-einai-to-ergaleio-ai-pou-bainei-sta-sxoleia>

Παπαθανασόπουλος, Σ. (6 Φεβρουαρίου 2019). Η μετάβαση των MME στην ψηφιακή εποχή. *Media Analysis*. Ανακτήθηκε από <https://medianalysis.net/2019/02/06/mme-stin-psifiaki-epohi/>

Petropoulos, G. (2017, 27 April). Do we understand the impact of artificial intelligence on employment?. *Bruegel*. Ανακτήθηκε από <https://www.bruegel.org/blog-post/do-we-understand-impact-artificial-intelligence-employment>

Πράξη Τεχνητής Νοημοσύνης της ΕΕ: πρώτος κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ανακτήθηκε από <https://www.europarl.europa.eu/topics/el/article/20230601STO93804/praxi-technitis-noimosunis-tis-ee-protos-kanonismos-gia-tin-techniti-noimosuni>

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ. (8 Οκτωβρίου 2023). Πώς η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει τη δημοσιογραφία - Τι δείχνει νέα έρευνα. *ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ*. Ανακτήθηκε από

<https://www.protothema.gr/technology/article/1421364/pos-i-tehniti-noimosuni-allazei-ti-dimosiografia-ti-deihnei-nea-ereuna/>

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ, (1 Αυγούστου 2024). ΕΕ: Σε ισχύ από σήμερα ο πρώτος νόμος για τη ρύθμιση της τεχνητής νοημοσύνης - Ποιες αλλαγές φέρνει. *ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ*. Ανακτήθηκε από

<https://www.protothema.gr/economy/article/1525920/ee-se-ishu-apo-simera-o-protos-nomos-gia-ti-ruthmisi-tis-tehnitis-noimosunis-poes-allages-fernei/>

Ρήγου, Μ. (2014). Η ψηφιακή στροφή. Στο *Από την ψηφιακή επανάσταση στην ψηφιακή επιτήρηση - Νέα Μέσα, δημοσιότητα και πολιτική*. Αθήνα, Σιδέρης

Σαρίδου, Θ. & Δημούλας, Χ. (2024). Τεχνητή νοημοσύνη και συμμετοχικά μέσα: Τεχνολογίες, δεοντολογία και η ανάγκη γραμματισμού. *Ετήσιο Ελληνόφωνο Επιστημονικό Συνέδριο Εργαστηρίων Επικοινωνίας*, 2(1), 1–11

Σκλαβούνης, Γ. Ν. (1995). *Ιστορία του Τύπου*. Αθήνα: Έλλην

Σκλαβούνης, Γ. Ν. (2002). *Εισαγωγή στην επιστήμη της δημοσιογραφίας*. Αθήνα : Έλλην

Sofokleous10.gr. (16 Δεκεμβρίου 2024). Salesforce: Η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) οδηγεί σε αύξηση εσόδων. *Sofokleous10.gr*. Ανακτήθηκε από <https://sofokleous10.gr/2024/12/16/salesforce-%CE%B7-%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%AE%CF%82->

[%CE%BD%CE%BF%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%83%CF%8D%CE%BD/](#)

Στρατάκης, Μ. (2007). *Ερευνητική δημοσιογραφία*. Θεσσαλονίκη: Γερμανός

Συλιβού, Ι. (2014). Διπλωματική εργασία. *Νέα Εργαλεία Ερευνητικής Δημοσιογραφίας – Η Περίπτωση της Δημοσιογραφίας Δεδομένων*. Αργοστόλι: ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων

Συντακτική ομάδα ertnews.gr. (30 Ιανουαρίου 2024). Στην Ελλάδα η Sophia, το πιο εξελιγμένο ρομπότ ΑΙ στον κόσμο – Οι εμφανίσεις της θα γίνουν τον Μάρτιο σε Ρόδο και Ναύπακτο. *EPT NEWS*. Ανακτήθηκε από [Στην Ελλάδα η Sophia, το πιο εξελιγμένο ρομπότ ΑΙ στον κόσμο - Οι εμφανίσεις της θα γίνουν τον Μάρτιο σε Ρόδο και Ναύπακτο - ertnews.gr](#)

Συλιβού, Ι. (2014). *Νέα Εργαλεία Ερευνητικής Δημοσιογραφίας - Η Περίπτωση της Δημοσιογραφίας Δεδομένων*. Διπλωματική εργασία. Αργοστόλι: ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων

Τζάνης, Σ. (5 Δεκεμβρίου 2022). Η Google βάζει οριστικό τέλος στη λειτουργία Duplex. *Techblog*. Ανακτήθηκε από <https://techblog.gr/internet/google-vazei-oristiko-telos-sti-leitoyrgia-duplex/>

TECH PRESS.gr. (16 Δεκεμβρίου 2024). Salesforce: Η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) οδηγεί σε αύξηση εσόδων. *TECH PRESS.gr*. Ανακτήθηκε από <https://www.techpress.gr/index.php/archives/191017>

Ξενόγλωσσες

- Al-Badri, R. (2021). *Artificial Intelligence Journalism: Does It Help Journalists or Threaten Their Existence?* Cairo: Al-Nokhba for Printing, Publishing, and Distribution
- Al-Dallou, J. (2020). Attitudes of Media Experts Towards Employing Artificial Intelligence Techniques in Palestinian Journalism. *Al-Risala Journal of Human Studies and Research*, 7(3), 53-90
- Al-Zahrani, A. (2022). Arab Journalists' Adoption of Artificial Intelligence Applications in Media Institutions. *Algerian Journal of Media and Public Opinion Research*, 5(1), 15-39
- Allyn, B. (2024). Eight newspapers sue OpenAI, Microsoft for copyright infringement. *N.p.r.* Ανακτήθηκε από <https://www.npr.org/2024/04/30/1248141220/lawsuit-openai-microsoft-copyright-infringement-newspaper-tribune-post>
- Ali, W., & Hassoun, M. (2019). Artificial intelligence and automated journalism: Contemporary challenges and new opportunities. *International journal of media, journalism and masscommunications*, 5(2), 40-49
- Amponsah, P. N., & Atianashie, A. M. (2024). Navigating the New Frontier: A Comprehensive Review of AI in Journalism. *Advances in Journalism and Communication*, 12, 1-17. <https://doi.org/10.4236/ajc.2024.121001>
- Anderson, C. W. (2012). Towards a sociology of computational and algorithmic journalism. *New Media & Society* 15: 1005–21

- Arkadium (2019). *Rise of the machines: how automated journalism is changing newsrooms*. Ανακτήθηκε από <https://corporate.arkadium.com/newsroom/rise-of-the-machines-how-automated-journalism-is-changing-newsrooms/>
- Bahroun, Z., Anane, C., Ahmed, V., & Zacca, A. (2023). Transforming Education: A Comprehensive Review of Generative Artificial Intelligence in Educational Settings through Bibliometric and Content Analysis. *Sustainability (Switzerland)*, 15, Article 12983. <https://doi.org/10.3390/su151712983>
- Banda, F. (2010). *Citizen Journalism & Democracy in Africa: An Exploratory Study*. Grahamsville: Highway Publisher
- Bang, Y. et al. (2022). *A Multitask, Multilingual, Multimodal Evaluation of ChatGPT on Reasoning, Hallucination, and Interactivity* (Feb. 8, 2022) <https://arxiv.org/abs/2302.04023>
- Beckett, C. (2019). *New powers, new responsibilities: A global survey of journalism and artificial intelligence*. London: The London School of Economics and Political Science
- Belqasem, B., Habib, Barnat, Ben Ali, H. & Al-Taba'i, Faten Ben Lagha. (2020). *Media Ethics in the Digital Age*. Riyadh: Dar Al-Rushd
- Bennett, C. J. (2018). The European general data protection regulation: An instrument for the globalization of privacy standards?. *Information Polity*, 23(2): 239–246
- Biswal, S., Gouda, N. (2020), Artificial intelligence in journalism: a boon or bane? In A. Kulkarni, S. Satapathy (Eds.) *Optimization in machine learning and applications* (pp. 155–167), Singapore: Springer

- Bourdieu, P. (2005). The Political Field, The Social Science Field and the Journalistic Field, *Bourdieu and The Journalistic Field*, ed. Rodney Benson and Erik Neveu. Cambridge, UK: Polity
- Broussard, M. et al. (2019). Artificial Intelligence and Journalism. *Journalism & mass communication quarterly*, 96(3), 673-695
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1077699019859901>
- Build Collaborate. (2024, August 16). What Is The Wordsmith AI? / How Does The Associated Press Use It? / AI Tools / Artificial Intelligence In Journalism Case Study. *PamperMe NETWORK*. Ανακτήθηκε από
https://www.pampermenetwork.com/index.php?option=com_alphauserpoints&view=creatormanager&id=2938&layout=detailblogfeed&lang=en
- Byers, Z. et al. (2004). Say cheese! Experiences with a robot photographer. The AI magazine; *AI Magazine*, 25(3), 37-46
- Cai, S. & Xie, F. (2020). *Internet Thinking for Omnimedia reconstruction of news production and dissemination mechanism of Chinese traditional mass media*, Shaoshuo Cai et al. <http://dx.doi.org/10.18686/mcs.v2i1.1296>
- Chadwick, A. (2013). The Hybrid Media System: *Politics and Power* (pp. 23-59). Oxford & New York: Oxford University Press
- Cohen, D. (2002). Online Journalism as Market-Driven Journalism. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 46(4), 532-545
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison K. (2011). Research methods in education (7th ed.). London: Routledge
- Conboy, M. (2009). *Journalism: A Critical History*. New York: Routledge

Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*

Dastin, J. (2018). *Amazon scraps secret AI recruiting tool that showed bias against women*, <https://www.reuters.com/article/us-amazoncom-jobsautomation-insight/amazon-scraps-secret-ai-recruitingtool-that-showedbias-against-women>

Dhiman, B. (2023). *Does Artificial Intelligence help Journalists: A Boon or Bane?*. <https://doi.org/10.20944/preprints202303.0428.v1>

Edosomwan, S. O., Prakasan, S. K., Kouame, D., Watson, J., & Seymour, T. (2011). The history of social media and its impact on business. *The Journal of Applied Management and Entrepreneurship* 16(3):79-91, Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/303216233_The_history_of_social_media_and_its_impact_on_business

Farouk Saleh, H. (2023). *AI in media and journalism: Ethical challenges*. Ανακτήθηκε από https://joa.journals.ekb.eg/article_334084_c8ea3031f6736bcda644879d7374a0e1.pdf

Field, H. (2023). A Tracker of Generative AI-related Lawsuits, *TECHBREW* (Jan. 25, 2023), <https://www.emergingtechbrew.com/stories/2023/01/24/a-tracker-of-legal-challenges-to-generative-ai> (a continuously updated list of lawsuits filed against generative AIs)

Flew, T., Spurgeon, C., Daniel, A., & Swift, A. (2012). *The promise of computational journalism*. *Journalism Practice*, 157-171. <https://doi.org/10.1080/17512786.2011.616655>

- Frankenfield, J. (2021). *Artificial Intelligence (AI)*. Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/a/artificial-intelligence-ai.asp>
- Gallofré Ocaña, M., & Opdahl, A. L. (2023). A Software Reference Architecture for Journalistic Knowledge Platforms, *Knowledge-Based Systems*, Volume 276, 2023, 110750, ISSN 0950-7051, <https://doi.org/10.1016/j.knosys.2023.110750>
- Gikis, S. (2021). Artificial Intelligence and Journalism Prospects Challenges, and Problems. In E.G. Popkova, & V. Ostrovskaya, *Meta-Scientific Study of Artificial Intelligence* (p. 96). North Carolina: Information Age Publishing Inc
- Gollmitzer, M. (2023). Journalism Ethics with Foucault: Casually Employed Journalists' Constructions of Professional Integrity. *Journalism*, 24, 1015-1033. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/14648849211036301>
- Gómez-Diago, G. (2022). Perspectives to address artificial intelligence in journalism teaching. *A review of research and teaching experiences. Revista Latina de Comunicación Social*, 80, 29- 45
- Graefe, A. (2016). Guide to automated journalism. *Tow Center for Digital Journalism*
- Haas, G. et al. (2022). Keep it Short: A Comparison of Voice Assistants' Response Behavior. *CHI*
- Hall, S. B. (2018). *Can you tell if this was written by a robot? 7 challenges for AI in journalism.* <https://www.weforum.org/agenda/2018/01/can-you-tell-if-this-article-was-written-by-a-robot-7-challenges-for-ai-in-journalism>
- Hermann, E. (2022). Artificial intelligence and mass personalization of communication content - An ethical and literacy perspective. *New Media & Society*, 24(5), 1258-127

Howard, A. B. (2014). *The Art and Science of Data-driven Journalism*, New York: Tow Center for Digital Journalism, Columbia University

HUDERIA: Νέο εργαλείο για εκτίμηση επιπτώσεων των συστημάτων ΤΝ από το Συμβούλιο της Ευρώπης. (12 Δεκεμβρίου 2024). *LAWSPOT*. Ανακτήθηκε από <https://www.lawspot.gr/nomika-nea/huderia-neo-ergaleio-gia-ektimisi-epiptoseon-ton-systimaton-tn-apo-symvoylio-tis-eyropis>

Jenkins, H. (2004). The cultural logic of media convergence. *International Journal of Cultural Studies* 7 (1), pp. 33-43

Jerbi, D. (2023). *Exploring the Latest Frontiers of Artificial Intelligence: A Review of Trends and Developments*. TechRxiv. <https://doi.org/10.36227/techrxiv.22717327>

Judge, M. (2021). *AI on Winterwatch: An automated eye for watching the wildlife*. BBC Reserach & Development

Khalifa, E. (2019). *Post-Information Society: The Impact of the Fourth Industrial Revolution on National Security*. Cairo: Al-Arabi Publishing and Distribution

Kolodzy, J. (2015). *Δημοσιογραφία της σύγκλισης: Μια πρακτική εισαγωγή στη δημοσιογραφία για όλα τα μέσα, έντυπα, οπτικοακουστικά, ψηφιακά*. Μτφρ. Ν. Μπακουνάκης. Αθήνα: Κλειδάριθμος

Kolodzy, J. (2015). Το παλιό είναι νέο, το νέο είναι παλιό. Στο *Δημοσιογραφία της Σύγκλισης, μια πρακτική εισαγωγή στην αρθρογραφία για όλα τα μέσα, έντυπα, οπτικοακουστικά, ψηφιακά*, μτφρ. Σωτηροπούλου Χ, Αθήνα, Κλειδάριθμος

- Kuo, L. (2023). The Impact of Artificial Intelligence on the News Industry and Strategies for Addressing IT. *The Frontiers of Society, Science and Technology*, 2023, 5(16), doi: 10.25236/FSST.2023.051618
- Lasica, J. D. (2003). *What is Participatory Journalism?*. Research Worldwide
- Leiser, M. R. (2022). Bias, journalistic endeavours, and the risks of artificial intelligence. In T. Pihlajarinne & A. Alén-Savikko (Eds.), *Artificial Intelligence and the Media: Reconsidering Rights and Responsibilities* (pp. 8-32). Cheltenham: Edward Elgar Publishing. doi:10.4337/9781839109973.00007
- Li, Z., Peng, Z., Zhang, Z., Chu, Y., Xu, C., Yao, S., García-Fernández, Á. F., Zhu, X., Yue, Y., Levers, A., Zhang, J., & Ma, J. (2023a). Exploring Modern Bathymetry: A Comprehensive Review of Data Acquisition Devices, Model Accuracy, and Interpolation Techniques for Enhanced Underwater Mapping. *Frontiers in Marine Science*, 10, Article 1178845. <https://doi.org/10.3389/fmars.2023.1178845>
- Marconi, F. & Seigman, A. (2017). The Future of Augmented Journalism: A guide for newsrooms in the age of smart machines. *The Associated Press*
- Marconi, F. (2020). *Newsmakers: Artificial Intelligence and the Future of Journalism*. Columbia University Press
- McGeorge, D. (2023). *The ChatGPT Revolution. How to Simplify Your Work and Life Admin with AI*. Wiley, ISBN: 978-1-394-20780-0
- Mok, A. (2023). BuzzFeed writers react with a mix of disappointment and excitement at news that AI-generated content is coming to the website. *Business Insider*

- Montal, Cfr. T., Reich, T. Z., Dorr, K. (2015). *Mapping the Field of Algorithmic Journalism*, in Digital Journalism
- Monti, M. (2018). Automated journalism and freedom of information: Ethical and juridical problems related to AI in the press field. *Opinion Juris in Comparatione*, 1(1), 1-17
- Morris, A. (2023). *Deepfake challenges 'will only grow'*, Northwestern Now
- Muhlmann, G. (2002). *Political History of Journalism*. New York: Polity
- Narayan, J. et al. 2023. Elon Musk and others urge AI pause, citing 'risks to society'. *Reuters*
- Norbert, B. (2010). *Το αλφαβητάρι των Μέσων*. Αθήνα: Σμίλη
- Nurelmadina, N., Hasan, M. K., Memon, I., Saeed, R. A., Ariffin, K. A. Z., Ali, E. S., Mokhtar, R. A., Islam, S., Hossain, E., & Hassan, M. A. (2021). A Systematic Review on Cognitive Radio in Low Power Wide Area Network for Industrial IoT Applications. *Sustainability (Switzerland)*, 13, Article 338. <https://doi.org/10.3390/su13010338>
- Okoli, C. & Schabram, K. (2010). A Guide to Conducting a Systematic Literature Review of Information Systems Research. *Working Papers on Information Systems*. 10(26), 10-26
- OpenAI. (December 5, 2024). *Introducing ChatGPT Pro. Broadening usage of frontier AI*. Ανακτήθηκε από <https://openai.com/index/introducing-chatgpt-pro/>
- Pariser, E. (2012). *The Filter Bubble: How the New Personalized Web Is Changing What We Read and How We Think*. London UK: Penguin Books

Pichai, S, (2023). *An important next step on our AI journey: A message from our CEO*.

Google

Πόσμαν, Π. (1997). *Τεχνοπώλιο. Υποταγή του πολιτισμού στην Τεχνολογία*. Κατανιώτης

Primo, A. & Zago, G. (2015). Who and what do journalism? An actornetwork perspective, *Digital Journalism*, 3(1): 38–52

Qureshi, M. A., & Tekin, C. (2020). Fast Learning for Dynamic Resource Allocation in AI-Enabled Radio Networks. *IEEE Transactions on Cognitive Communications and Networking*, 6, 95-110. <https://doi.org/10.1109/TCCN.2019.2953607>

Raghavendra, P. (2017). *Social Media: An Enabler for Governance*. (Chap.8)

Ανακτήθηκε

από

https://www.academia.edu/88576791/Social_Media?email_work_card=view-paper

Ramonet, I. (2011). *Η έκρηξη της δημοσιογραφίας: Από τα μέσα της μαζικής ενημέρωσης στη μαζικότητα των μέσων ενημέρωσης*. Μτφρ. Θοδωρής Τσαπακίδης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου

Reuters Staff. (2020). Reuters and Synthesia unveil AI prototype for automated video reports. *Reuters*

Reuters Communications. (2023, July 12). How AI helps power trusted news at

Reuters. *Reuters*. Ανακτήθηκε από [How AI helps power trusted news at Reuters | Reuters News Agency \(reutersagency.com\)](https://www.reutersagency.com/news/how-ai-helps-power-trusted-news-at-reuters)

Reuters News Tracer. (2017, May 15). Ανακτήθηκε από [Reuters News Tracer | Reuters News Agency \(reutersagency.com\)](https://www.reutersagency.com/news/reuters-news-tracer)

Robertson, K. (April 30, 2024). 8 Daily Newspapers Sue OpenAI and Microsoft Over A.I.. *The New York Times*. Ανακτήθηκε από

<https://www.nytimes.com/2024/04/30/business/media/newspapers-sued-microsoft-openai.html>

Ρόμπινς, Κ. & Ουέμπστερ, Φ. (1999). *Η εποχή του Τεχνοπολιτισμού. Από την κοινωνία της πληροφορίας στην εικονική ζωή*. Επιμέλεια, Παπαθανασόπουλος Στ, μτφρ. Μεταξά Κ., Αθήνα, Καστανιώτης

Rodrigues da Silva, J. *CONNECT-THE-DOTS: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND AUTOMATION IN INVESTIGATIVE JOURNALISM*. DOCTORAL PROGRAM IN DIGITAL MEDIA. Faculdade de Letras da Universidade do Porto

Schudson, M. (2011). *The Sociology of News*, 2nd. ed. New York: W.W. Norton

Seven consortia selected to establish AI factories which will boost AI innovation in the EU. (10 Δεκεμβρίου 2024). Ανακτήθηκε από https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6302

Shalini Chandra, Anuragini Shirish & Shirish C. Srivastava (2022). To Be or Not to Be ...Human? Theorizing the Role of Human-Like Competencies in Conversational Artificial Intelligence Agents, *Journal of Management Information Systems*, 39(4): pp.969-1005

Shao, Z., Zhao, R., Yuan, S., Ding, M., & Wang, Y. (2022). *Tracing the evolution of AI in the past decade and forecasting the emerging trends*. *Expert Systems with Applications*, 209, 118221

- Snow, O. (2022). *Magic Avatar* App Lens a generated nudes from my childhood photos. www.wired.com/story/lensa-artificial-intelligence-csem/
- The Digital Writer project. (15 prosinec 2020). Artificial Intelligence Writes Stories for Czech Radio. The Launch of the Digital Writer Project. *Český rozhlas*. Ανακτήθηκε από <https://www.czech.radio/artificial-intelligence-writes-stories-czech-radio-launch-digital-writer-project-8384063>
- Trochim, W. M. K. (2021). *Research Methods: The Essential Knowledge Base*
- Vallance, C. (2022). "Art is dead Dude" - the rise of the AI artists stirs debate. *BBC*
- Wang, C. L. (2021). New Frontiers and Future Directions in Interactive Marketing: Inaugural Editorial. *Journal of Research in Interactive Marketing*, 15, 1-9. <https://doi.org/10.1108/JRIM-03-2021-270>
- Warwick, K. (2013). *Artificial intelligence: the basics*. Routledge
- WashPostPR. (2020). *The Washington Post to debut AI-powered audio updates for 2020 election results*. The Washington Post
- Waterson, J. (2020, May 30). Microsoft sacks journalists to replace them with robots. *The Guardian*. Ανακτήθηκε από [Microsoft sacks journalists to replace them with robots | Microsoft | The Guardian](https://www.theguardian.com/technology/2020/may/30/microsoft-sacks-journalists-to-replace-them-with-robots)
- Waterson, J. (2020, June 9). Microsoft's robot editor confuses mixed-race Little Mix singers. *The Guardian*. Ανακτήθηκε από [Microsoft's robot editor confuses mixed-race Little Mix singers | Microsoft | The Guardian](https://www.theguardian.com/technology/2020/jun/09/microsofts-robot-editor-confuses-mixed-race-little-mix-singers)
- Williams, T. (2023). Some Companies are Already Replacing Workers with ChatGPT, Despite Warnings it Shouldn't be Relied on for 'Anything Important,

FORTUNE (Feb. 25, 2023), <https://fortune.com/2023/02/25/companies-replacing-workers-chatgpt-ai/amp/>

Zhang, Z. et al (2019). *A novel social situation analytics-based recommendation algorithm for multimedia social networks*, IEEE Access, vol. 7, pp. 117749–117760

Zohuri, B. & Mossavar-Rahmani, F. (2019). *Artificial Intelligence Driven Resiliency with Machine Learning and Deep Learning Components*, 4, pp. 1-8. doi: 10.17265/1548-7709/2019.01.001

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.